

ชื่อวิทยานิพนธ์ การรับรู้บทบาทกับภาวะการควบคุมโรคของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่ง
 อินซูลิน
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวหนึ่งฤทัย แก่นจันทร์
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....*ศร- สุนทร*.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุจิตรา ลิ้มอำนวยลาภ)

.....*สจ*.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ)

.....*สมอ*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทกับภาวะการควบคุมโรคของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในระยะแรก โดยใช้แนวคิดการรับรู้บทบาทและทฤษฎีการปรับตัวด้านบทบาทของรอย (Roy, 1984 ; Andrew and Roy, 1991) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่ได้รับการวินิจฉัยในช่วงระยะเวลา 1 เดือนถึง 1 ปี จำนวน 107 รายที่มาตรวจรักษาที่คลินิกอายุรศาสตร์ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2539 ถึงวันที่ 13 กันยายน 2539

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่สองคือ แบบสัมภาษณ์การรับรู้บทบาทของผู้ป่วยเบาหวาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวคิดการรับรู้บทบาทและทฤษฎีการปรับตัวด้านบทบาทของรอย เครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิและหาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.83 ส่วนที่สามคือ เครื่องมือในการตรวจวัดภาวะสุขภาพ หรือระดับน้ำตาลที่เกาะโปรตีนในเม็ดเลือด (Fructosamine)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ หาค่าความถี่ ร้อยละของข้อมูลทั่วไป หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้บทบาทของผู้ป่วยเบาหวาน และหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทกับภาวะการควบคุมโรคของผู้ป่วยเบาหวานโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การรับรู้บทบาทโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาทพบว่า
 - 1.1 การรับรู้บทบาทผู้ป่วยเรื้อรังโดยทั่วไปอยู่ในระดับค่อนข้างดี
 - 1.2 การรับรู้บทบาทผู้ป่วยเบาหวานใน 5 ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้บทบาทด้านการควบคุมอาหาร ด้านการรับประทานยา ด้านการดูแลเท้า ด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป อยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่มีการรับรู้บทบาทด้านการออกกำลังกายเพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับค่อนข้างไม่ดี
2. ค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลที่เกาะโปรตีนในเม็ดเลือด (Fructosamine) ของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มที่ศึกษามีค่าสูงกว่าเกณฑ์ปกติ (205-285 $\mu\text{mole/l}$) คือมีค่าเท่ากับ 393.09 $\mu\text{mole/l}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 94.97
3. การรับรู้บทบาทโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางลบ กับภาวะการควบคุมโรคของผู้ป่วยเบาหวานซึ่งพิจารณาจากระดับน้ำตาลที่เกาะโปรตีนในเม็ดเลือด (Fructosamine) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.3196, P < .001$)